

Toplantı : 12

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 166

3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu İçişleri ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (M. Meclisi : 2/723; C. Senatosu : 2/35)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 738)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 6138*

4 . 12 . 1972

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 1 . 12 . 1972 tarihli 12 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Sabit Osman Avcı
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu teklif 5 . 7 . 1972 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 1 . 12 . 1972 tarihli 12 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 738)

İçişleri Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 2/35
Karar No. : 12*

13 . 12 . 1972

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Millet Meclisinin 1 . 12 . 1972 tarihli 12 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi, Komisyonumuzun 12 . 12 . 1972 tarihli birleşiminde Emniyet Genel Müdürü ve Maliye temsilcisinin de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere edildi,

Emniyet Genel Müdürünün, tamamlayıcı izahatından sonra teklifin tümü üzerinde görüşmeler yapıldı. Gerekçede belirtilen hususlar uygun bulundu ve maddelerin müzakeresine geçildi.

Tasarı maddeleri de, müzakerede bulunan üyelere uygun mütalâa edildiğinden, Millet Meclisince kabul edilen metnin aynen kabulüne ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisiyle, havalesi gereğince Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar verildi.

Başkan
C. Coşkun

Kâtip
N. Demirel

Sözcü
Üye
M. Yılmaz Mete

Üye
A. Altuntaş

Üye
C. Ortaç

Üye
C. Tarlan

Üye
H. Özmen

Üye
İ. Tefrik Kutlar

Üye
N. Seyhan

Üye
S. O'Kan

Bütçe ve Plân Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 2/35
Karar No. : 71

14 . 12 . 1972

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 11 Aralık 1972 tarihli 12 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi, Millet Meclisi Başkanlığının 4 Aralık 1972 tarihli ve 6138 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına havale olunmakla, Komisyonumuzun 14 Aralık 1972 tarihli Birleşiminde Emniyet Genel Müdürlüğü ve Maliye Bakanlığı temsilcileri ile teklif sahipleri adına Kayseri Milletvekili Hayrettin Nakiboğlu da hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Teklif, polisün üniformalı ve sivil olmak üzere iki kısım silâhlı jera ve inzibat kuvveti olduğunu ve bu nedenle;

a) Emniyet teşkilâtında, fiilî polis hizmetleri dışında kalan hesap, levazım, telli veya telsiz haberleşme, kriminal laboratuvar, trafik fennî muayene, kayıt, tescil ve benzeri hizmetlerin emniyet hizmetleri sınıfı mensupları tarafından ifa olunacağını,

b) Emniyet âmiri, başkomiser, komiser, komiser muavini, emniyet müfettişi veya emniyet müfettiş muavini iken genel idari hizmetler sınıfına geçmiş olanların kazanılmış hakları saklı kalmak suretiyle emniyet hizmetleri sınıfında derece ve rütbelerine uygun kadrolara; yukarıda sayılanların ve ihtisas hizmeti görenlerin dışında kalanların da kazanılmış haklarına uygun polis memuru kadrolarına atanmalarını ve bu atanmalarda yaş haddini aşmış olanlarda fark gözetilmemesini,

c) Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı öğretim kurumlarında ders veren görevlilere bütçe kanunlarında tespit edilecek ders ücretinin verilmesini.

d) Polis mesleğine girebilmede sağlık şartlarını düzenleyecek yönetmeliğin bu kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde çıkarılacağı.

Öngörmektedir.

Bilindiği gibi 1327 sayılı Kanunla değiştirilen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 nci maddesi Devlet memurlarını bir sınıflandırmaya tabi tutmuştur. 4 Haziran 1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun 14 nci maddesine göre Emniyet Teşkilâtında yazı, hesap, levazım işlerinde istihdam olunan ve polis hak ve selâhiyetini haiz olmayan muamelât âmir ve memurları, hizmetlerinin niteliğine göre 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1327 sayılı Kanunla değişik 36 nci maddesiyle tesis edilen sınıflardan Genel İdare Hizmetleri sınıfında yer almışlardır.

Konulduğu zamanın koşullarına göre bir reform kanunu mahiyetinde olan 3201 sayılı Kanun Emniyet Genel Müdürlüğü Teşkilâtında çalışan personel arasında aktif personel ve geri hizmet personeli gibi bir farklılığa konu teşkil eden muamelât memurluğu müessesesini yaratmıştır. Bu farklılık söz konusu personel arasında adaletsizliklere konu olmuştur.

Zira, burada anılan personel menşei itibarıyla aynı olup çeşitli olaylar ve zorunluluklar sonucu statü değişikliğine uğrayan kişilerdir. Günün 24 saatinde devamlılık arz eden emniyet ve asayiş hizmetlerini yürütmekle görevli Emniyet Teşkilâtında büro hizmetlerini ifa eden bu personel, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun yukarıda bahsolunan sınıflandırma ile ilgili hükümlerinin yürürlüğe konulmasından önce bir emniyet mensubu olarak 6564 sayılı Kanunla verilen fazla mesai zammı ile 7238 sayılı Kanun gereğince ödenen tayın bedeli haklarından istifade ettirilmişler ve 657 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi muvacehesinde 1 Mart 1971 tarihine kadar bu ödenekler verilmiş bulunmaktadır. Ancak 1971 yılı Bütçe Kanununun 16 ve 17 nci maddelerinde Emniyet Hizmetleri sınıfında çalışanlara verilmesi öngörülen fazla çalışma ücreti ve iş riski zammının muamelât sınıfı personeline teşmil edilmemesi o tarihe kadar yan ödemelerden istifade bakımından süregelen birliğin bu sınıf personeli aleyhine bozulması sonucunu doğurmuştur. Bu durumun hizmetin verimliliğine menfi şekilde tesir eden bir faktör teşkil ettiği görülmüştür.

Yukarıda açıklandığı üzere, Emniyet Teşkilâtının tüm hizmetlerinde personelin tabii olduğu statü bakımından birliği sağlamak ve hizmetin icaplarına uygun bir kadro teşkil edebilmek amacıyla muamelât sınıfına dahil personelin, Emniyet Hizmetleri sınıfına intikal ettirilmesine ilişkin teklif Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı olup, Millî Eğitim Bakanlığınca öğretim ve eğitim statüsü yüksek okul olarak kabul edilen Polis Enstitüsü Yüksek Kısmının öğretim programında bulunan hukuk bölümü derslerini okutacak yeterli ve yetenekli öğretim üyelerine sahip olabilmesi için üniversite kadrosundan yararlanılması zorunludur. Nitekim bir kısım üniversite öğretim üyelerinin Polis Enstitüsü Yüksek Kısmında ders verme imkânı sağlanmış bulunmakla beraber bu öğretim üyelerine ödenmekte olan ders ücretine mukabil malî mevzuat hükümleri gereğince üniversite tazminatlarının kesilmesi ve ödenen ders ücretinin bâzı kayıtlara bağlanması görevin cazibesini azalttığı gibi öğretim kadrosunun zayıflamasına da sebeb olduğuundan bâzı derslere öğretim üyesi bulunamamakta ve öğretim programı aksamaktadır. Bu mahzuru önleyeceğinden de teklif Komisyonumuzca benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8 nei maddeleri aynen kabul edilmiştir.

III - Emniyet Genel Müdürlüğü Teşkilâtı personeli arasındaki farklılığın biran önce giderilerek hizmette eşitlik sağlanması görüşünü benimseyen Komisyonumuz, teklifin Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Uşak <i>Mehmet Faik Atayurt</i>	Başkanvekili Gaziantep <i>Salih Tanyeri</i>	Sözcü Afyon Karahisar <i>Kâzım Karağaçhoğlu</i>	Kâtip Ankara <i>İsmail Yetiş</i>
Ankara <i>Yigit Köker</i>	C. Bşk. Seçilen Üye Selâhaddin Babüroğlu Toplantıda bulunamadı	Edirne <i>Mehmet Nafiz Ergeneli</i>	Kocaeli <i>Lütfi Tokoğlu</i>
Kütahya <i>İbrahim Etem Erdinç</i>	Manisa Doğan Barutçuoğlu Toplantıda bulunamadı	Ordu <i>Bekir Sıtkı Baykal</i>	Tabii Üye <i>Kâmil Karavelioğlu</i>
	Tabii Üye Mehmet Özgüneş Toplantıda bulunamadı	Trabzon Ali Şakir Ağanoğlu Üye Münhal	Urfa İbrahim Etem Karakapıcı Toplantıda bulunamadı

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununda değişiklik yapılmasına dair Kanun teklifi

MADDE 1. — 4 Hızaran 1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 4. — Polis, silâhlı iera ve inzibat kuvveti olup üniformalı ve sivil olmak üzere iki kısımdır.

Emniyet Teşkilâtında, fiili polis hizmetleri dışında kalan yazı, hesap, levazım, telli veya telsiz haberleşme, kriminal lâboratuvar, trafik fennî muayene, kayıt, tescil ve benzeri hizmetler, emniyet hizmetleri sınıfı mensupları tarafından ifa olunur.

Her hizmet bölümü için gerekli görev ve çalışma şartları ile bir hizmet bölümünden diğerine aktarılmada gözönünde bulundurulacak esaslar ve sağlık şartları, İçişleri Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikte belirtilir.

MADDE 2. — 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun 23 ncü maddesinin (D) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

d) Yönetmelikle tespit edilecek sağlık şartlarına uygun bulunmak,

MADDE 3. — 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir:

EK MADDE — Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı öğretim kurumlarında görev alacak üniversite öğretim üyeleri ve görevlilere okutacakları

İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metin

3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununda değişiklik yapılmasına dair Kanun teklifi

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci maddede aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 ncü maddede aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü maddede aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE — Millet Meclisince kabul edilen ek madde aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metin

3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununda değişiklik yapılmasına dair Kanun teklifi

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği
metin

beher ders saati için, profesörlere, doçentlere ve öğretim görevlilerine bütçe kanunlarında tespit edilecek ders ücreti ödenir.

Aslı görevleri üniversitelerde bulunan öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerinden, yukarıdaki fıkrada belirtilen öğretim kurumlarında görev alanların üniversite tazminatları kesilmez ve bunlar hakkında 7244 sayılı Kanunun 3 nci maddesi hükmü uygulanmaz.

MADDE 4. — 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun 14 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5. — 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir:

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Emniyet Genel Müdürlüğüne ait kadrolardaki genel idare hizmetleri sınıfına dahil bulunan (mütercim, antrenör, basım, istatistik, araştırma ve planlama uzmanları hariç) her derecedeki memurlardan:

a) Emniyet âmiri, başkomiser, komiser, komiser muavini, emniyet müfettişi veya emniyet müfettiş muavini iken genel idare hizmetleri sınıfına geçmiş olanlar, maaş derecesi bakımından kazanılmış hakları saklı kalmak şartıyla, emniyet hizmetleri sınıfında derecelerine uygun ve daha önce aynı sınıfta sahib oldukları rütbe ünvanını taşıyan kadrolara;

b) (a) fıkrası kapsamında dışında kalanlar, kazanılmış hak olan maaş derecelerine uygun

İçişleri Komisyonunun kabul
ettiği metin

MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen 4 nci maddede aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisince kabul edilen 5 nci maddede aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen geçici madde 1 aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plân Komisyonunun
kabul ettiği metin

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği
metin

polis memuru kadrolarına ; 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun 23 nci maddesinde gösterilen yaş, boy ve sağlık şartları aranmaksızın ve geçici 2 nci madde hükmü gözönüne alınarak atanırlar.

Atanma işlemleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde tamamlanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Geçici 1 nci madde kapsamına girilenlerden, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, emniyet hizmetleri sınıfında atanaacakları kadronun kanunla tespit edilen yaş haddini aşmış olanların da atanmaları yapılır. Bunlar hakkında 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun 40 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen genel yaş haddi uygulanır.

MADDE 6. — 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun bu kanunla değiştirilen 23 nci maddesinin (D) bendinde öngörülen yönetmelik, İçişleri Bakanlığınca bu kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde yürürlüğe konur.

Bu kanunun yayımı tarihi ile yukarıki fıkra da belirtilen yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihi arasında geçecek süre içinde, sözü edilen (D) bendi hükmünün uygulanmasına devam olunur.

MADDE 7. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8. — Bu kanun hükümlerini İçişleri, Adalet ve Maliye bakanları yürütür.

İçişleri Komisyonunun kabul
ettiği metin

GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen geçici madde 2 aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisince kabul edilen 6 nci maddede aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisince kabul edilen 7 nci maddede aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisince kabul edilen 8 nci maddede aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plân Komisyonunun
kabul ettiği metin

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

